U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **N. M.**, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2017, č. j. OAM-1058/ZA-ZA11-K03-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 6. 2018, č. j. 31 Az 2/2017 - 44,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále také „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že jí podle § 12, §13, §14, §14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), nebyla udělena.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí žalovaného bránila žalobou podanou ke krajskému soudu, v níž namítala, že důvodem jejího přicestování do České republiky z Ukrajiny bylo fyzické bití ze strany jejího manžela, neboť hodně pil a byl agresivní, přičemž tamní policie na žádosti žalobkyně, aby jej ze společné domácnosti v domě jejích rodičů vyloučila, většinou nijak nereagovala. Žalovaný však neshledal tuto skutečnost jako důvodnou pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, protože měla k dispozici možnosti ochrany své osoby v zemi původu, což doložil Zprávou o dodržování lidských práv v roce 2016 - Ukrajina vydanou v březnu 2017 Ministerstvem zahraničních věcí Spojených států amerických (dále jen „zpráva“). Dle této zprávy je možné za přestupky související s domácím násilím v manželství danou osobu vykázat a zadržet na 5 dnů. Těmito problémy se zabývá generální prokurátor, pomoc zprostředkovává i mezinárodní centrum pro práva žen La Strada v Kyjevě, které provozuje i tísňovou linku s tím, že na Ukrajině je k dispozici minimálně 19 center poskytujících sociální a psychologickou pomoc, na které se žalobkyně mohla obrátit. Žalovaný však dle žalobkyně řádně nepřihlížel k obsahu zprávy ohledně domácího násilí na Ukrajině a zejména reálným možnostem ochrany ze strany státních orgánů země jejího původu. Sociální a psychologická centra, na které

žalobkyni odkazuje, jsou nedostatečná a poskytují jen omezenou pomoc. Násilí na ženách je na Ukrajině považováno za soukromou rodinnou záležitost, přičemž státní agentury a veřejné organizace si nejsou této problematiky vždy vědomy a ohlášeným domácím násilím se nechtějí zabývat.

[3] Krajský soud žalobu zamítl s tím, že žalovaný se touto skutečností zabýval velice podrobně, a to zejména v souvislosti s případnou možností udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, byť žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděla jiné důvody. Obavy z vyhrožování ze strany manžela nejsou bez dalšího důvodem udělení azylu ani doplňkové ochrany, přičemž *„kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup* (viz rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57). Žádost o udělení mezinárodní ochrany nadto shledal jako účelovou, neboť žalobkyně ji podala až po delším pobytu v České republice a zejména po policejní kontrole, při které se prokázala padělaným dokladem totožnosti, za což jí bylo uloženo správní vyhoštění.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení z důvodů, jež lze svým obsahem podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka v podané kasační stížnosti shodně jako v žalobě napadá nesprávné právní posouzení skutečnosti představující její ohrožení a zároveň důvod pro udělení mezinárodní ochrany, kterým je obava z vyhrožování a bití ze strany jejího manžela, protože jí nebyla orgány tamní policie poskytnuta odpovídající ochrana.

[5] Stěžovatelka tuto skutečnost neuvedla jako samotný důvod pro udělení mezinárodní ochrany, nicméně pouze jako okolnost představující její ohrožení, která měla být žalovaným i krajským soudem zohledněna v celkovém kontextu provedeného pohovoru, z nějž mimo jiné vyplynulo, že byla orgány země svého původu přesvědčena o tom, že proti násilnickému manželovi nemá obrany. Při pohovoru nerozlišovala mezi důvody, které ji vedly k opuštění Ukrajiny, a jejím vlastním ohrožením, přesto měly být tyto okolnosti jejího případu řádně posouzeny a k její žádosti mělo být přistupováno méně formalisticky. Z tohoto důvodu pokládá rozhodnutí žalovaného za nezákonné, neboť neodpovídá řádně zjištěnému stavu věci.

[6] Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, neboť v bodě 12 odkazuje na pohovor ve věci žádosti stěžovatelky o mezinárodní ochranu, při kterém uvedla obavy z bití ze strany svého manžela a neposkytnutí účinné ochrany, následně v bodě 20 formalisticky uvádí, že stěžovatelka tuto skutečnost žalovanému jako důvod opuštění Ukrajiny neprezentovala.

III. Vyjádření žalované

[7] Žalovaná předně trvá na tom, že vycházela ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, za jehož zjištěním byl se stěžovatelkou veden pohovor, přičemž s jeho obsahem uvedeným v následném protokolu souhlasila. Za účelem vydání rozhodnutí bylo shromážděno rozsáhlé množství podkladů, které jsou součástí správního spisu a na základě kterých byla její žádost o mezinárodní ochranu posouzena včetně uváděného domácího násilí. Další možnosti ochrany proti násilnickým projevům jejího manžela vůbec nevyužila, a proto nelze mít za to, že jí nebyla orgány země původu pomoc poskytnuta. V řízení o udělení mezinárodní ochrany nebylo prokázáno, že by stěžovatelka byla na Ukrajině vystavena pronásledování nebo by jí v případě návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Samotná žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově s cílem legalizace pobytu na území České republiky po pobytové kontrole stěžovatelky, při které se prokázala falešným dokladem totožnosti, za což jí bylo uloženo správní vyhoštění. Plně se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se zdejší soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno, přesto však uvádí následující.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatelky.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatelky nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[11] Ze systematického pohledu je vhodné se nejprve zabývat kasačním důvodem dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu.

Jde totiž o natolik závažnou vadu, že se jí musí Nejvyšší správní soud zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námitky stěžovatelky. Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku zjistil, že rozsudek je opřen o dostatek důvodů a je přezkoumatelný, ostatně stěžovatelka s jeho závěry polemizuje v kasační stížnosti. Tato kasační námitka proto není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se v návaznosti na námitku stěžovatelky stran nesprávného posouzení právní otázky a nedostatečně zjištěného skutkového stavu zcela ztotožňuje s posouzením krajského soudu, který skutkový stav shledal jako řádně zjištěný s tím, že veškeré okolnosti, které stěžovatelka uvedla ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následujícím pohovoru, byly řádně vypořádány včetně obav z vyhrožování a násilí ze strany jejího manžela. V řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo prokázáno, že stěžovatelka nevyužila jakékoliv další možnosti ochrany své osoby, které její země původu obětem domácího násilí poskytuje, a proto není tato okolnost azylově relevantní a odkaz krajského soudu na rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, je zcela přiléhavý. Žádost stěžovatelky nebyla posuzována formalisticky v tom smyslu, že by bylo přihlíženo pouze k formálně uvedeným důvodům žádosti stěžovatelky, nýbrž byly zohledněny veškeré skutečnosti, které v průběhu správního řízení vyšly najevo bez ohledu na její účelovost, o níž zdejší soud nepochybuje.

[13] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

V. Závěr a náklady řízení

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu